

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВОДНОГО ГОСПОДАРСТВА ТА ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ

Навчально-науковий інститут енергетики, автоматики та водного господарства

01-01-40S

СИЛАБУС SYLLABUS	ВОДНЕ ПРАВО WATER LAW	
Шифр за ОП Code in Degree Programme	Д45	
Освітній рівень Level of Education	бакалаврський (перший) bachelor's (first)	
Галузь знань Field of Knowledge	19	Архітектура та будівництво Architecture and building
Спеціальність Field of Study	194	Гідротехнічне будівництво, водна інженерія та водні технології Hydrotechnical engineering, water engineering and water technology
Освітня програма Degree Programme	Гідротехнічне будівництво, водна інженерія та водні технології Hydrotechnical engineering, water engineering and water technology	

РІВНЕ – 2024

Силабус навчальної дисципліни «Водне право» для здобувачів вищої освіти ступеня «бакалавр», які навчаються за освітньою програмою «Гідротехнічне будівництво, водна інженерія та водні технології» спеціальності 194

«Гідротехнічне будівництво, водна інженерія та водні технології». Рівне. НУВГП. 2024. 14 стор.

ОП на сайті університету :

https://ep3.nuwm.edu.ua/31870/1/OPP_GTBVIVT_bah_2024.pdf

Розробники силабусу:

Козішкурт С.М., к.т.н., доцент, доцент кафедри водної інженерії та водних технологій;

Турченко В.О., д.т.н., професор, завідувач кафедри водної інженерії та водних технологій.

Силабус схвалений на засіданні кафедри водної інженерії та водних технологій.

Протокол № 2 від 19.11.2024 року.

Завідувач кафедри :

Турченко В.О., д.т.н., професор кафедри водної інженерії та водних технологій.

Керівник (гарант) освітньої програми :

Клімов С.В., к.т.н., доцент кафедри гідротехнічного будівництва та гідравліки.

Схвалено науково-методичною радою з якості ННІ ЕАВГ.

Протокол № 4 від 17 грудня 2024 року.

Голова науково-методичної ради з якості ННІ :

Сафоник А.П., директор ННІ ЕАВГ, д.т.н., професор, професор кафедри автоматизації, електротехнічних та комп'ютерно-інтегрованих технологій.

© НУВГП, 2024

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ВОДНЕ ПРАВО»

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ

Ступінь вищої освіти	бакалавр
Освітня програма	Гідротехнічне будівництво, водна інженерія та водні технології
Спеціальність	194 Гідротехнічне будівництво, водна інженерія та водні технології
Рік навчання, семестр	4-й рік навчання 7-й семестр
Кількість кредитів	5,0
Лекції:	20 годин /2 години

Лабораторні заняття:	32 години /14 годин
Самостійна робота:	98 годин /134 години
Форма навчання	денна/заочна
Форма підсумкового контролю	залік
Мова викладання	українська

ІНФОРМАЦІЯ ПРО РОЗРОБНИКІВ

Козішкурт Світлана Миколаївна,
доцент, кандидат технічних наук, доцент

Вікіситет
ORCID
Канали комунікації

<https://cutt.ly/Ajz8hJw>
<https://orcid.org/0000-0002-3961-3731>
s.m.kozishkurt@nuwm.edu.ua

Турченко Василь Олександрович,
професор, доктор технічних наук,
завідувач кафедри

Вікіситет
ORCID
Канали комунікації

<https://cutt.ly/bjmdfo6>
<https://orcid.org/0000-0002-1938-0344>
v.o.turchenuk@nuwm.edu.ua

ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Мета та завдання

Мета дисципліни: формування у здобувачів знань із правового регулювання водних ресурсів, прав та обов'язків водокористувачів, нормативно-правових актів, а також сприяти формуванню екологічного мислення та навичок аналізу водного законодавства.

Завдання дисципліни: ознайомити здобувачів з основами водного права України та міжнародними аспектами водокористування; формувати вміння застосовувати законодавство на практиці; розвивати компетенції у сфері екологічної безпеки та сталого водокористування.

Розміщення у навчальній платформі Moodle

<https://exam.nuwm.edu.ua/course/index.php?categoryid=39>

Місце дисципліни в структурі освітньої програми

Вибіркова навчальна дисципліна

Міждисциплінарні зв'язки

Екологія, Використання та охорона водних ресурсів, Інженерна геологія та гідрогеологія, Інженерна гідрологія та регулювання стоку, гідротехнічні споруди, Водна інженерія та водні технології

Компетентності

ЗК01. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини й громадянина України.

ЗК07. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК10. Прагнення до збереження навколишнього середовища.

ФК12. Здатність розробляти інженерні та організаційні заходи щодо забезпечення доброго стану масивів поверхневих і ґрунтових вод на основі сучасних систем моніторингу.

ФК15. Здатність до організації та контролю раціонального використання водних ресурсів.

ФК16. Здатність здійснювати технічну експлуатацію, нагляд та догляд за станом об'єктів професійної діяльності, обстеження їх технічного стану, їх технічне обслуговування та ремонт.

Програмні результати навчання

РН1. Формулювати задачі з вирішення проблемних ситуацій у професійній та/або академічній діяльності.

РН2. Визначати шляхи розв'язання інженерно-технічних задач у професійній діяльності, аргументовано інтерпретувати їх результати.

РН8. Розв'язувати якісні та кількісні задачі з видобування, підготовки та розподілу води, очищення та відведення стічних вод.

РН12. Організовувати та управляти технологічними процесами будівництва, експлуатації, ремонту й реконструкції об'єктів професійної діяльності, згідно з вимогами охорони праці, безпеки життєдіяльності та захисту довкілля.

РН13. Здійснювати технічну експлуатацію, обстеження, нагляд та догляд за станом об'єктів професійної діяльності.

РН16. Виявляти, узагальнювати та вирішувати проблеми, що виникають у процесі професійної діяльності, відповідати за роботу, що виконується.

РН17. Оцінювати екологічні наслідки техногенної діяльності з дотриманням правових та соціальних норм.

РН18. Застосовувати технічні регламенти та правові норми при експлуатації гідротехнічних об'єктів.

РН20. Вміти самостійно приймати інженерні рішення щодо вибору конструкцій захисних і регуляційних споруд, систем захисту від шкідливої дії вод, гідротехнічних споруд, каналів, меліоративних систем та водогосподарських об'єктів багатocільового використання.

СТРУКТУРА ТА ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Модуль 1. Основи водного права та правового регулювання водокористування

Тема 1. Поняття та принципи водного права (2/0 год. лекцій; 2/1 год. лабораторні; 8/12 год. самостійна робота).

Визначення водного права як галузі права. Принципи водного права: охорона водних ресурсів, забезпечення раціонального використання, доступ до води. Міжнародні акти та угоди, що регулюють водокористування.

Тема 2. Законодавча база водного права України (2/0 год. лекцій; 2/1 год. лабораторні; 10/12 год. самостійна робота).

Конституція України про природні ресурси. Водний кодекс України: основні положення. Інші нормативно-правові акти, що стосуються водокористування.

Тема 3. Водні об'єкти як об'єкти права власності (2/0 год. лекцій; 4/2 год. лабораторні; 10/12 год. самостійна робота).

Поняття водного об'єкта у законодавстві. Право власності на водні об'єкти: державна, комунальна та приватна форми. Особливості передачі водних об'єктів у користування.

Тема 4. Види водокористування та їх правове регулювання (2/1 год. лекцій; 4/2 год. лабораторні; 10/12 год. самостійна робота).

Загальне та спеціальне водокористування. Права та обов'язки водокористувачів. Порядок отримання дозволів на спеціальне водокористування.

Тема 5. Правовий статус водогосподарських організацій (2/1 год. лекцій; 2/0 год. лабораторні; 10/12 год. самостійна робота).

Види водогосподарських організацій та їх повноваження. Управління водними ресурсами: організаційно-правовий аспект.

Модуль 2. Охорона водних ресурсів та юридична відповідальність у сфері водного права

Тема 6. Охорона водних ресурсів: правові аспекти(2/0 год. лекцій; 4/2 год. лабораторні; 10/14 год. самостійна робота).

Нормативне забезпечення охорони вод. Екологічні вимоги до водокористування. Природоохоронні зони та водоохоронні території.

Тема 7. Регулювання водоохоронної діяльності в умовах зміни клімату(2/0 год. лекцій; 2/1 год. лабораторні; 10/14 год. самостійна робота).

Адаптація законодавства до кліматичних викликів. Стратегії збереження водних ресурсів у контексті сталого розвитку.

Тема 8. Міжнародне співробітництво у сфері водного права(2/0 год. лекцій; 2/1 год. лабораторні; 10/14 год. самостійна робота).

Роль міжнародних договорів у регулюванні використання транскордонних вод. Приклади міждержавних водних конфліктів та їх вирішення.

Тема 9. Юридична відповідальність за порушення водного законодавства(2/1 год. лекцій; 6/2 год. лабораторні; 10/18 год. самостійна робота).

Адміністративна, кримінальна та цивільна відповідальність. Типові порушення у сфері водокористування. Механізми захисту прав водокористувачів.

Тема 10. Економіко-правові механізми стимулювання раціонального використання водних ресурсів(2/1 год. лекцій; 2/0 год. лабораторні; 10/14 год. самостійна робота).

Економічне стимулювання екологічно відповідального водокористування. Водний податок та інші фінансові інструменти. Інвестиційна підтримка природоохоронних заходів.

Примітка. В чисельнику зазначені години для денної форми навчання, а в знаменнику – для заочної.

Лабораторні заняття

№	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1.	Аналіз нормативно-правових документів у сфері водного права	2	1
2.	Класифікація водних об'єктів та їх правовий режим.	2	1
3.	Види водокористування та порядок надання дозволів.	4	2
4.	Механізми вирішення конфліктів між водокористувачами	2	1
5.	Аналіз діяльності водогосподарських організацій	2	1
6.	Оцінка екологічного стану водних об'єктів з правової точки зору	2	1
7.	Розробка заходів охорони водних ресурсів	4	1
8.	Юридична відповідальність за порушення водного законодавства	4	2
9.	Правове регулювання гідротехнічного будівництва	2	1
10.	Водне право та екологічне законодавство	2	1
11.	Регулювання транскордонного водокористування	2	1
12.	Розрахунок водного податку та інших фінансових інструментів регулювання	4	1
	Разом	32	14

Самостійна робота

Самостійна робота студента спрямована на засвоєння та поглиблення знань, вмінь та навичок без безпосередньої участі викладача. Робота включає самостійне опрацювання навчального матеріалу, виконання завдань, підготовку до лабораторних занять, контрольних заходів і написання наукових робіт.

Заохочувальні (додаткові) бали:

- підготовка самостійного реферату навчально-дослідницької роботи – до 8 балів;
- участь із доповіддю за тематикою навчальної дисципліни на конференції – до 10 балів;
- написання статті в збірник наукових праць – до 15 балів.

Загальна інтегральна оцінка курсу розраховується як арифметична сума набраних балів (не більше 100 балів) за всі види навчальних і додаткових завдань.

Форми та методи навчання

Форма навчання: денна та заочна.

У процесі проведення занять використовуються методи активного навчання: питання і відповіді, диспути і дискусії, обговорення конкретних ситуацій. Заняття проводяться з використанням мультимедійних презентацій та відеофільмів.

Інструменти, обладнання, програмне забезпечення

- технічні засоби навчання: мультимедійне обладнання, ноутбук;
- програмне забезпечення: платформа MS Windows; система дистанційного навчання Moodle;
- інтернет мережі, бібліотечні фонди, законодавча база України у відкритому доступі.

Порядок оцінювання програмних результатів навчання/результатів навчання

Для досягнення цілей та завдань курсу студентам потрібно засвоїти теоретичний матеріал, вчасно виконати лабораторні роботи та здати модульні контролі знань.

У результаті можна отримати такі обов'язкові бали:

- 60 балів – за вчасне та якісне виконання завдань лабораторних робіт (поточна лабораторна складова оцінки);

- 40 балів – на модульних контролях.

Усього – по 100 балів.

Таблиця щодо формування білету тестового завдання для МК1 та МК2

Рівень складності	Назва файлу	Кількість завдань в базі	Кількість завдань в білеті	Оцінка завдань (бали)	
				за одне	загальна
1	Водне право.1Рів.	160	20	0,5	10
2	Водне право.2Рів.	60	6	1	6
3	Водне право.3Рів.	30	2	2	4
	Всього	250	28		20

Шкала оцінювання досягнень студента

Вид заняття	Бали	Форма контролю
1. Поточна складова оцінювання		
Лабораторна робота 1. Аналіз нормативно-правових документів у сфері водного права	4	Опитування. Письмовий звіт. Захист роботи.
Лабораторна робота 2. Класифікація водних об'єктів та їх правовий режим.	4	Опитування. Письмовий звіт. Захист роботи.
Лабораторна робота 3. Види водокористування та порядок надання дозволів.	5	Опитування. Письмовий звіт. Захист роботи.
Лабораторна робота 4. Механізми вирішення конфліктів між водокористувачами	5	Опитування. Письмовий звіт. Захист роботи.
Лабораторна робота 5. Аналіз діяльності водогосподарських організацій	4	Опитування. Письмовий звіт. Захист роботи.
Лабораторна робота 6. Оцінка екологічного стану водних об'єктів з правової точки зору	4	Опитування. Письмовий звіт. Захист роботи.

Лабораторна робота 7. Розробка заходів охорони водних ресурсів	5	Опитування. Письмовий звіт. Захист роботи.
Лабораторна робота 8. Юридична відповідальність за порушення водного законодавства	5	Опитування. Письмовий звіт. Захист роботи.
Лабораторна робота 9. Правове регулювання гідротехнічного будівництва	4	Опитування. Письмовий звіт. Захист роботи.
Лабораторна робота 10. Водне право та екологічне законодавство	4	Опитування. Письмовий звіт. Захист роботи.
Лабораторна робота 11. Регулювання транскордонного водокористування	5	Опитування. Письмовий звіт. Захист роботи.
Лабораторна робота 12. Розрахунок водного податку та інших фінансових інструментів регулювання	5	Опитування. Письмовий звіт. Захист роботи.
Самостійна робота	6	Захист презентацій. Наукова робота.
Всього підсумкова складова оцінювання:	60	
2. Модульна складова оцінювання		
Модульний контроль №1	20	Тести
Модульний контроль №2	20	Тести
Всього підсумкова складова оцінювання:	40	
Разом	100	

Положення про семестровий поточний та підсумковий контроль навчальних досягнень здобувачів вищої освіти <http://ep3.nuwm.edu.ua/15311/>.

Рекомендована література

Основна література

1. Процевський В.О., Шуміло О.М. Водне право України. Харків: Центр навчальної літератури, 2019. 176 с.
2. Краснова М.В., Краснова Ю.А. Екологічне право України. Спеціальна та Особлива частини: підручник. Київ: НУБіП України. 2023. 278 с.
3. Екологічне право : підручник / [А. П. Гетьман, Г. В. Анісімова, А. К. Со-колова та ін.] ; за ред. А. П. Гетьмана. – Харків : Право, 2021. – 552 с.
4. Природноресурсове право України : навч. посіб. / за ред. Каракаша І.І. та Харитонової Т.Є. Вид. 2-ге, доповн. і переробл. Одеса, Видавничий дім «Гельветика», 2018. 566 с.

Допоміжна література

1. Діхтієвський В.П. Адміністративно-правове регулювання доступу до публічної інформації про стан використання природних ресурсів. Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2021. 152 с.
2. Башняк Анна та інші. Зелена книга: аналіз сфери спеціального водокористування та проведення робіт на землях водного фонду. Київ :
3. :
4. Офіс ефективного регулювання, 2020. 206 с.
5. Судець О.М. Кримінальна відповідальність за порушення водного законодавства / Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук за спеціальністю 12.00.08. Київ : Науково-дослідний інститут публічного права, 2021.
6. Хільчевський В.К., Забокрицька М.Р., Стельмах В.Ю. Гідроекологічні аспекти водопостачання та водовідведення: навч. посібник. Київ : ДІА, 2023. 228 с.

Інформаційні ресурси в Інтернет

1. Конституція України : Закон України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>.
2. Водний кодекс України : Закон України від 06.06.1995 № 213/95-ВР
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/213/95-%D0%B2%D1%80#Text>
3. Кодекс України про адміністративні правопорушення : Закон України від 07.12.1984 № 8073-Х. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10>
4. Кримінальний кодекс України : Закон України від 05.04.2001 № 2341-ІІІ. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text>.
5. Цивільний кодекс України : Закон України від 16.01.2003 №435-ІV
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text>
6. Про охорону навколишнього природного середовища : Закон України від 21.04.2011 № 3268-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1264-12#Text>.
7. Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року : Закон України від 28.02.2019 №2697-VIII URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2697-19#Text>.
8. Порядок ведення державного водного кадастру : Постанова Кабінету Міністрів України від 08.04.1996 № 413 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/413-96-%D0%BF#n12>
9. Порядок розроблення плану управління річковим басейном : Постанова Кабінету Міністрів України від 18.05.2017 №336 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/336-2017-%D0%BF#n8>
10. Про затвердження форми дозволу на спеціальне водокористування та форми нормативного розрахунку водокористування і водовідведення : Наказ Міністерства екології та природних ресурсів України від 23.06.2017. № 234. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0887-17#n15>
11. Основні напрями державної політики України в галузі охорони довкілля, використання природних ресурсів та забезпечення екологічної безпеки : Постанова Кабінету Міністрів України від 05.03.1998 № 188/98-ВР URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/188/98-%D0%B2%D1%80#Text>
12. Про порядок видачі дозволів на спеціальне використання природних ресурсів : Постанова Кабінету Міністрів України від 12.12.1994 № 827 URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/459-92-%D0%BF>

Поєднання навчання та досліджень

Здобувачі вищої освіти залучаються до наукової роботи шляхом участі в роботі наукових гуртків, виступу на студентських наукових конференціях, публікації результатів досліджень окремо або спільно з викладачами у студентських наукових збірниках НУВГП та інших університетів України, фахових наукових збірниках, участі у Всеукраїнських студентських Олімпіадах «Гідротехнічне будівництво, водна інженерія та водні технології», участі у Всеукраїнських конкурсах студентських наукових робіт.

ПОЛІТИКИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

Перелік соціальних, «м'яких» навичок (soft skills)

Здатність до адаптації та дії в новій ситуації, аналітичні та комунікативні навички, комплексне вирішення поставлених завдань, критичне мислення, формування власної думки при прийнятті рішень, навички усного спілкування, навички роботи за комп'ютером.

Дедлайни та перескладання

Ліквідація академічної заборгованості здійснюється згідно «Порядку ліквідації академічних заборгованостей у НУВГП» (2022), <http://ep3.nuwm.edu.ua/id/eprint/25072>.

Згідно цього документу також реалізується право студента на повторне вивчення дисципліни чи повторне навчання на курсі.

Неформальна та інформальна освіта

Здобувачі вищої освіти мають право на визнання (перезарахування) результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті згідно з відповідним Положенням (<http://ep3.nuwm.edu.ua/id/eprint/18660>). Зокрема, здобувачі вищої освіти можуть самостійно проходити онлайн-курси на таких навчальних платформах як Prometheus, Coursera, edEx, edEra, FutureLearn та інших, для наступного перезарахування результатів навчання. При цьому важливо, щоб знання та навички, що формуються під час проходження певного онлайн-курсу чи його частин, мали зв'язок із програмними результатами даного освітнього компонента та перевірялись в підсумковому оцінюванні.

Правила академічної доброчесності

Здобувач вищої освіти зобов'язаний дотримуватися Кодексу честі студентів НУВГП, який встановлює загальні моральні принципи та правила етичної поведінки осіб, які навчаються в університеті, та якими вони мають керуватися у своїй діяльності: <http://ep3.nuwm.edu.ua/id/eprint/4917>.

Документи з Академічної доброчесності викладені на сайті університету <http://nuwm.edu.ua/sp/akademichna-dobrochesnistj>.

Академічна доброчесність. Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти <https://cutt.ly/ijIIIRQ>.

Вимоги до відвідування

Здобувачу вищої освіти не дозволяється пропускати проходження заняття без поважних причин. Здобувачу вищої освіти, який не виконав програму навчальної дисципліни із поважних причин, може бути надано право повторного навчання відповідно до «Порядку ліквідації академічних заборгованостей у НУВГП».

Здобувачі можуть на заняттях використовувати мобільні телефони та ноутбуки, але виключно в навчальних цілях з даної дисципліни.

Здобувач вищої освіти має право оформити індивідуальний графік навчання згідно відповідного положення <http://ep3.nuwm.edu.ua/6226/>.

Оновлення навчальної дисципліни

Оновлення навчальної дисципліни здійснюватиметься щорічно за результатами опитування студентів, з ініціативи гаранта освітньої програми, випускників, роботодавців. За ініціативою викладача зміст даного курсу оновлюється щорічно з урахуванням змін у законодавстві України, наукових досягнень та сучасних практик у водогосподарській галузі. Студенти також можуть долучатись до оновлення дисципліни шляхом подання пропозицій викладачу стосовно новітніх змін у галузі.

Лектор С.М. Козишкурт, к.т.н., доцент

Автор
Доцент

Світлана КОЗІШКУРТ

Затверджено

Проректор з науково-педагогічної та
навчальної роботи

Валерій СОРОКА

документ підписаний КЕП
Номер документа СИЛ №1605
Підписувач Сорока Валерій Степанович
Підписувач (дані КЕП):
Сертифікат 3FAA9288358EC003040000009B6C3700C8C2C100